

traladministrationens øverste Embedsmænd er der truffet den Undtagelsesbestemmelse, at det Forbud, der findes i § 3, først træder i Kraft 1917. Det er en me get libera Fremgangsmaade, forekommer det mig. Vi ere nemlig i Kommissionen gaaede ud fra, at det vilde være urigtigt med eet Slag at berøve dem den Biindtægt, de havde, og have derfor foreslaaet at udsætte Bestemmelsens Ikrafttræden til 1917, da der saa vil tilflyde dem mindst to Alderstillæg, forinden Loven træder i Kraft. Men med Hensyn til Rigsdagsmændene forekommer det mig, at der er nogen Forskel paa deres Stilling og den Stilling, Embedsmændene i Centraladministrationen have. Jeg har alle rede gjort opmærksom paa, at Rigsdagsmændene er der neppe nogen Grund til særlig at kritisere for de Indtægter, de have fra Staten, og desuden er Forholdet det, at Rigsdagsmændene skulle paa Valg hvert tredje Aar, hvilket Centraladministrationens Embedsmænd ikke ere udsatte for. Vi skulle hvert tredje Aar ud til Vælgerne og gøre Rede for vor Stilling, og vi skulle ikke alene have de politiske Synder gjorde op, som vi have begaaet i de tre Aar, der ere forløbne, men vi skulle ogsaa gøre Rede for de Planer, vi have lagt for de kommende tre Aar. Det er ogsaa ganske givet, at hvis vi have begaaet nogle af de Synder, som Kontorchefen anser det for at være, hvis Rigsdagsmændene have anden indtægtgivende Virksomhed, skulle vi gøre Rede for og staa til Ansvar for det ogsaa, og hvis Vælgerne ikke ville vælge en Mand paa Grund af hans Stilling til de politiske Spørgsmaal og ogsaa til det Spørgsmaal, vi her tale om, kunne de kassere ham og tage en anden.

Hvad selve Lovforslaget angaar, er det jo snart overset. I § 2 er det paabudt Tjenestemænd at indgive skriftlig Begæring til deres overordnede for at kunne overtage en af de Bestillinger, her er Tale om. I § 3 er det forbudt de øverste Embedsmænd i Centraladministrationen at have indtægtgivende Virksomhed ud over deres Embedsvirksomhed. Men der er som sagt givet den Undtagelsesbestemmelse i § 9, at disse Bestemmelser først træde i Kraft i 1917. Dernæst er der i § 7 givet en Bestemmelse om, at Konseilspræsidenten ved hver Rigsdags Sammentræden skal give Meddelelse til Rigsdagen om, hvor mange han har meddelt Tilladelse til at tage saadan Virksomhed.

Jeg ser ingen Grund til at fordybe mig yderligere i Forslaget. Jeg gaar ud fra, at det vil blive Genstand for en Behandling i et Udvalg, og der vil der jo saa blive Lejlighed til at drøfte hele Spørgsmaalet og

give det en indgaaende Behandling. Jeg skal hermed anbefale Forslaget til velvillig Behandling her i Tinget.

**Marott:** § 1 i det foreliggende Lovforslag danner, synes det mig, en passende Ouverture til Forslagets Realitet, idet § 1 i al sin Korthed lyder saaledes: „Ingen Statsembedsmand maa paatage sig eller udføre nogen Bivirksomhed, der er uforenelig med eller egnet til at fremkalde Tvivl om den samvittighedsfulde og uhildede Opfyldelse af hans Tjenestepligt eller er i Strid med den Agtelse, der skyldes hans Kald.” Det forekommer mig, at det er en god, almindelig Rettesnor, som her gives for Embeds- og Bestillingsmænds Forhold, og jeg mener ogsaa, det er paa Tiden, at en saadan almindelig Rettesnor bliver given fra Lovgivningsmagts Side. De Oplysninger, der ledsage Betænkningen, vise, som ogsaa den ærede Ordfører for Regeringspartiet kortelig har refereret, at af 533 Tjenestemænd have 306 Bivirksomhed af forskellig Karakter enten under Staten, men udenfor det egentlige Embede, eller ved offentlige Institutioner af ikke forretningsmæssig Karakter eller ved Forretningsinstitutioner, d. v. s. Interessentskaber, Aktieselskaber, Fabrikvirksomhed o. s. v. Det fremgaar tillige, at den samlede Indtægt af alle disse „Ben”, som man kalder det, er godt og vel  $\frac{1}{2}$  Mill. Kr., og at de 306 Embedsmænd, som saaledes ere i Besiddelse af Bivirksomheder, have i alt 616 Virksomheder. Det giver altsaa gennemsnitlig 2 Bivirksomheder til hver Tjenestemand.

Til Belysning af hele denne Sag vil det være paa sin Plads at nævne et Par Tal fra den Statistik, som ledsager Betænkningen. Det fremgaar blandt andet af denne Statistik, at af 55 Dommere i Højesteret, Overretterne og dermed ligestillede Retter have 35 Bivirksomheder til samlet Indtægt af 80,679 Kr., af 136 Underdommere udenfor København have 67 Bivirksomheder til et Beløb af 69,142 Kr., af 28 Generaldirektører og Departementschefer i Centraladministrationen have 18 Bivirksomheder til et Beløb af 96,735 Kr., af 60 Kontorchefer have 40 Bivirksomheder til et samlet Beløb af 56,734 Kr., af 131 Fuldmægtige have 84 en Indtægt ved Bivirksomheder af 123,829 Kr., og af 123 administrative Embedsmænd udenfor Centraladministrationen have 62 en samlet Indtægt udenfor deres egentlige Embede af 84,901 Kr. Dette giver i alt 512,020 Kr. Det vil tillige interessere at se, hvorledes Fordelingen af denne  $\frac{1}{2}$  Mill. Kr. er, og derom giver Betænkningen ogsaa Oplysninger, som synes mig ret vejledende. Det